

TẬP ĐỌC TRANH LÀNG HỒ

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát, diễn cảm toàn bài với giọng vui tươi, rành mạch, thể hiện cảm xúc trân trọng trước những bức tranh làng Hồ.

2. Hiểu ý nghĩa của bài : Ca ngợi những nghệ sĩ dân gian đã tạo ra những vật phẩm văn hoá truyền thống đặc sắc của dân tộc và nhắn nhủ mọi người hãy biết quý trọng, giữ gìn những nét đẹp cổ truyền của văn hoá dân tộc.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK. Thêm một vài bức tranh làng Hồ (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

HS đọc bài *Hội thổi cơm thi ở Đồng Vân*, trả lời câu hỏi về bài đọc.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Bản sắc văn hoá của dân tộc không chỉ thể hiện ở truyền thống và phong tục tập quán, mà còn ở những vật phẩm văn hoá. Bài đọc hôm nay sẽ giúp các em tìm hiểu về tranh dân gian làng Hồ – một loại vật phẩm văn hoá đặc sắc.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– Một hoặc hai HS khá, giỏi (tiếp nối nhau) đọc bài văn.

– HS xem tranh làng Hồ trong SGK. Xem những tranh dân gian GV và HS sưu tầm được (nếu có).

– HS tiếp nối nhau đọc từng đoạn (2 – 3 lượt). Có thể chia bài làm 3 đoạn (mỗi lần xuống dòng xem là một đoạn). Trong quá trình HS đọc bài, GV uốn nắn, hướng dẫn HS đọc đúng các từ ngữ khó hoặc dễ viết sai chính tả, VD : *tranh, thuần phác, khoáy âm dương, quân hoa chanh nền đen lĩnh, điệp trắng nhấp nháy...* ; kết hợp hướng dẫn HS đọc thầm và tìm hiểu nghĩa các từ ngữ được chú giải sau bài (*làng Hồ, tranh tố nữ, nghệ sĩ tạo hình, thuần phác, tranh lợn ráy, khoáy âm dương, lĩnh, màu trắng điệp*).

- Từng cặp HS luyện đọc.
- Một, hai HS đọc lại cả bài.

- GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng vui tươi, rành mạch, thể hiện cảm xúc trân trọng trước những bức tranh dân gian làng Hồ. Nhấn mạnh những từ ngữ ca ngợi vẻ đẹp độc đáo của những bức tranh : *thích, thắm thía, nghệ sĩ tạo hình, thuần phác, đậm đà, lành mạnh, hóm hỉnh, tươi vui, có duyên, tưng bừng, tinh tế, thiết tha, thâm thúy, sống động...*

b) Tìm hiểu bài

* *Gợi ý trả lời các câu hỏi :*

- *Hãy kể tên một số bức tranh làng Hồ lấy đề tài trong cuộc sống hằng ngày của làng quê Việt Nam. (Tranh vẽ lợn, gà, chuột, ếch, cây dừa, tranh tố nữ.)*

GV : Làng Hồ là một làng nghề truyền thống, chuyên vẽ, khắc tranh dân gian. Những nghệ sĩ dân gian làng Hồ từ bao đời nay đã kế tục và phát huy nghề truyền thống của làng. Thiết tha yêu mến quê hương nên tranh của họ sống động, vui tươi, gắn liền với cuộc sống hằng ngày của làng quê Việt Nam.

- *Kĩ thuật tạo màu của tranh làng Hồ có gì đặc biệt ? (Kĩ thuật tạo màu của tranh làng Hồ rất đặc biệt : Màu đen không pha bằng thuốc mà luyện bằng bột than của rơm bếp, cói chiếu, lá tre mùa thu. Màu trắng điệp làm bằng bột vỏ sò trộn với hồ nếp, "nhấp nhánh muôn ngàn hạt phấn".)*

- *Tìm những từ ngữ ở đoạn 2 và đoạn 3 thể hiện sự đánh giá của tác giả đối với tranh làng Hồ.*

<ul style="list-style-type: none"> • Tranh lợn ráy có những khoáy âm dương • Tranh vẽ đàn gà con • Kĩ thuật tranh • Màu trắng điệp 	<p><i>rất có duyên</i></p> <p><i>tưng bừng như ca múa bên gà mái mẹ</i></p> <p><i>đã đạt tới sự trang trí tinh tế</i></p> <p><i>là một sự sáng tạo góp phần vào kho tàng màu sắc của dân tộc trong hội họa)</i></p>
--	---

- *Vì sao tác giả biết ơn những nghệ sĩ dân gian làng Hồ ? (Vì những nghệ sĩ dân gian làng Hồ đã vẽ những bức tranh rất đẹp, rất sinh động, lành mạnh, hóm hỉnh và vui tươi. / Vì họ đã đem vào tranh những cảnh vật "càng ngấm càng thấy đậm đà, lành mạnh, hóm hỉnh và vui tươi". / Vì họ đã sáng tạo nên kĩ thuật vẽ tranh và pha màu tinh tế, đặc sắc.)*

* GV chốt lại : Yêu mến cuộc đời và quê hương, những nghệ sĩ dân gian làng Hồ đã tạo nên những bức tranh có nội dung rất sinh động, vui tươi. Kĩ thuật làm tranh làng Hồ đạt tới mức tinh tế. Các bức tranh thể hiện đậm nét bản sắc văn hoá Việt Nam. Những người tạo nên các bức tranh đó xứng đáng với tên gọi trân trọng – ***những người nghệ sĩ tạo hình của nhân dân.***

Nếu còn thời gian, GV có thể yêu cầu HS kể tên một số nghề truyền thống và địa phương làm nghề đó. Nghề dệt lụa ở Vạn Phúc, nghề gốm ở Bát Tràng, nghề làm nước mắm ở Phú Quốc,....)

c) *Đọc diễn cảm*

– Ba HS tiếp nối nhau luyện đọc diễn cảm bài văn dưới sự hướng dẫn của GV.

– GV chọn một đoạn văn tiêu biểu (có thể chọn đoạn 1), hướng dẫn cả lớp luyện đọc diễn cảm sau khi giúp các em tìm giọng đọc diễn cảm đoạn văn, cách nhấn giọng, ngắt giọng :

*Từ ngày còn ít tuổi, tôi **đã thích** những tranh lợn, gà, chuột, ếch, tranh cây dừa, tranh tổ nữ của làng Hồ. Mỗi lần Tết đến, đứng trước những cái chiếu bày tranh làng Hồ / giải trên các lễ phố Hà Nội, lòng tôi **thấm thía** một nỗi biết ơn đối với những người **nghệ sĩ tạo hình** của nhân dân. Họ đã đem vào cuộc sống một cách nhìn **thuần phác**, càng ngắm càng thấy **đậm đà, lành mạnh, hóm hỉnh** và **tươi vui**.*

3. Củng cố, dặn dò

– HS nhắc lại ý nghĩa của bài văn.

– GV nhận xét tiết học.